

Fiche 11: Aandacht voor leerlingen met een beperking

Inleiding

De 'Vlaamse veldloopweek voor scholen' is er voor **alle leerlingen**. Het is de bedoeling dat elke leerling, ongeacht zijn of haar mogelijkheden, kan deelnemen aan het veldloopevenement. Uiteraard geldt dit ook voor **leerlingen met een beperking** die zowel in het buitengewoon- als het in het gewoon onderwijs les volgen.

In deze fiche geven we naast **algemene tips** en **praktische suggesties** ook een '**good case**' om ook leerlingen met een beperking te laten genieten van dit veldloopevenement.

Algemeen

Het uitgangspunt is om leerlingen met een beperking, in de mate van het mogelijke, te **integreren** in de bestaande reeksen. Voor leerlingen voor wie dit niet mogelijk is, gaan we op zoek naar een manier om toch te kunnen deelnemen.

- De keuze voor een **afzonderlijke reeks** of voor **geïntegreerde reeksen** hangt af van de leerlingen en hun beperking. Sommige leerlingen met een beperking vinden het leuk om eens met andere leerlingen te lopen. Voor anderen is dit niet evident. Het is belangrijk dat deze leerlingen aan een reeks kunnen deelnemen die aansluit bij hun niveau.
- Het betrekken van leerlingen met een beperking betekent voor de organisatoren een interessante **uitdaging**. In heel dit **proces** staat het **voorafgaandelijk overleg met de scholen en leerkrachten** centraal. Bespreek vooraf met de scholen welke eventuele aanpassingen noodzakelijk zijn. De leerkrachten kennen de gevoeligheden en de mogelijkheden van de jongeren. De organisatoren kunnen een beroep doen op de ervaring en de deskundigheid van de scholen. Zij kunnen tips geven om de leerlingen op een gepaste manier te laten deelnemen.
- Voor de **praktische organisatie** kan de organisator eveneens rekenen op de deskundigheid van G-atletiekclubs of atletiekclubs met een G-werking. Deze clubs zijn bereid om hun expertise te delen. Nodig hen uit voor een gesprek of een samenwerking. Deze clubs zijn opgenomen in de Sportdatabank Vlaanderen via www.gsportvlaanderen.be.
- Voor bepaalde leerlingen met een beperking kan het aangewezen zijn om een **begeleider of buddy** te voorzien. Deze buddy kan ook een leerling van een gewone school zijn. Geef de buddy's vooraf voldoende informatie mee: wat verwacht men van hen? Onderling contact stimuleert de integratie.
- In plaats van de reeksen samen te stellen op basis van het geboortjaar kan men ook werken met **niveaugroepen**.
- Indien nodig kan men de **afstanden aanpassen**.

Specifieke tips naargelang de beperking

Leerlingen met een verstandelijke beperking of gedragsproblemen

Integreer deze leerlingen zoveel mogelijk in de bestaande reeksen. Geef op voorhand aan de school en de begeleiders een duidelijk overzicht van het verloop van de dag. Zo kunnen ze zich goed voorbereiden. Dit is vooral belangrijk voor leerlingen met een autismespectrumstoornis. Voorzie een opwarming met eenvoudige oefenstof en visuele instructies. Vaak hebben deze leerlingen het moeilijk om hun krachten te doseren. Voorzie, indien mogelijk, begeleiders die meelopen (vb. indeling in tempogroepen).

Leerlingen met een fysieke beperking

Voor leerlingen met een fysieke beperking kan men, indien nodig, de afstand beperken tot 400-800m. Het kan nuttig zijn om de omloop aan te passen om eventuele zware ondergronden te vermijden.

Leerlingen met een visuele beperking

Deze leerlingen lopen met een begeleider. Hiervoor zijn er een aantal mogelijkheden:

- Lint: leerling en begeleider houden een lintje vast. Laat de begeleider aan de binnenkant lopen.
- Elleboog-ondersteuning: de begeleider neemt de leerling vast ter hoogte van de elleboog.
- Auditieve begeleiding: de begeleider geeft mondelinge instructies (niet aan te raden bij drukke reeksen). Belangrijk om te melden: verandering van ondergrond, putjes of bulten in de omloop,...

Leerlingen in een rolstoel

Het is mogelijk om voor rolstoelgebruikers een **afzonderlijke reeks** te maken. Zorg voor een goed berijdbare ondergrond (atletiekpiste, harde ondergrond,...). Een totale afstand van 400-800m is voldoende. Rolstoelgebruikers zijn minder mobiel en voor hun vervoer vaak afhankelijk van externen. Houd hiermee rekening voor het begin- en einduur. **Vertrouwen** tussen leerling en begeleider is heel belangrijk. Geef hen de tijd om elkaar beter te leren kennen voor de start en om samen het parcours af te leggen.

Leerlingen met een auditieve beperking

Voor deze groep moeten er weinig aanpassingen gebeuren. Het kan eventueel nuttig zijn om naast de startcommando's (klaar, start) ook **visuele** commando's af te spreken, vb. arm omhoog (klaar) en naar beneden (start).

Good case

Deze good case komt van de **gemeente Hove** die een scholenveldoop organiseerde.

Vanuit een overleg met de gemeentelijke sportdienst met de plaatselijke school voor het buitengewoon onderwijs ontstond het idee om alle leerlingen bij het veldloopegebeuren te betrekken. De populatie van deze school bestaat uit kinderen met een licht verstandelijke handicap, met een fysieke beperking en met leermoeilijkheden.

Dit overleg mondde uit in een organisatie op maat:

- **aanpassing van het standaardprogramma** dat uitging van afstanden in functie van de leeftijd. De leerlingen deelde men niet in op basis van hun leeftijd, maar wel op basis van hun individueel niveau.
- voor enkele leerlingen met een zwaardere fysieke handicap (met rolstoel of looprekje) werd een **extra loop** ingelast op een verhard weggetje. Waar nodig hielp men de leerlingen met een rolstoel.
- alle leerlingen van het buitengewoon onderwijs kregen begeleiding van een leerling van het regulier onderwijs. Op die manier moesten ze niet alleen (achteraan) lopen. Deze **buddy's** liepen niet voor de medailles, maar wel om de leerlingen van het buitengewoon onderwijs te helpen.
- alle leerlingen werden sterk **aangemoedigd**. Sommigen wilden zelfs de laatste 5 meter zonder looprekje afleggen.
- heel wat ouders waren ontroerd door deze manier van aanpak.

Bijkomende info

Voor bijkomende info kan de organisator of de school terecht op de volgende sites:

www.gsportvlaanderen.be

www.schoolsport.be

www.val.be